

ระเบียบกรมราชทัณฑ์

ว่าด้วยการคุมขังและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงสุด และเรือนจำความมั่นคงสูงสุด

พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การบริหารงานเรือนจำ การคุมขังและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับโทรศัพท์มือถือ ยาเสพติด ดื้อด้านยากต่อการปกครอง กระทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพล หรือมีพฤติการณ์ที่ต้องคุมขังดูแลเป็นพิเศษในระหว่างที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ เป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน ในแดนความมั่นคงสูงสุดและเรือนจำความมั่นคงสูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามภารกิจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ อันเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและรักษาความมั่นคงของรัฐโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการคุมขังและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงสุด และเรือนจำความมั่นคงสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ หรือหนังสือสั่งการอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ต้องขัง” หมายความว่า ความรวมถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง คนฝาก ที่ถูกคุมขัง ในแดนความมั่นคงสูงสุดหรือในเรือนจำความมั่นคงสูงสุด

“คุมขัง” หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง หรือจำคุก

“แดนความมั่นคงสูงสุด” หมายความว่า พื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือนจำความมั่นคงสูงสุดที่กรมราชทัณฑ์เห็นชอบให้กำหนดเพื่อการคุมขังผู้ต้องขังตามระเบียบนี้

“เรือนจำความมั่นคงสูงสุด” หมายความว่า เรือนจำที่กรมราชทัณฑ์กำหนดให้เป็นเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ได้แก่ เรือนจำกลางเขาบิน เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองไผ่ และเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ซึ่งใช้ในการคุมขังผู้ต้องขังที่มีคำสั่งย้ายจากกรมราชทัณฑ์หรือคณะกรรมการพิจารณาคัดย้ายผู้ต้องขังพฤติการณ์ และให้หมายความรวมถึงการคุมขัง ตามพฤติการณ์อื่น ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคัดย้ายผู้ต้องขังพฤติการณ์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ข้อ ๕ ผู้ต้องขังที่มีลักษณะหรือพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ อาจได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการให้ย้ายไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้

/(๑) ผู้ต้องขัง ...

(๑) ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมใช้เรือนจำเป็นแหล่งสั่งการซื้อ - ขายยาเสพติดหรืออุปกรณ์สื่อสารหรือกระทำความผิดกฎหมายอื่นหรือมีพฤติกรรมอยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรืออุปกรณ์สื่อสารในเรือนจำ

(๒) ผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์ต่อต้านยากต่อการปกครองของเรือนจำ มีลักษณะเตรียมการหรือพยายาม แหกหักหลบหนี ก่อการจลาจล และรวมทั้งผู้ต้องขังที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม ก่อความวุ่นวายเดือดร้อนให้ผู้ต้องขังอื่นในเรือนจำ

(๓) ผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์กระทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพลของเรือนจำ เช่น ผู้ต้องขังที่ใช้จางวานสนับสนุนหรือผู้อยู่เบื้องหลังในการกระทำความผิดกฎหมายหรือวินัยของเรือนจำหรือพ่อค้าสินค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตผู้มีอิทธิพล หรือเจ้ามือการพนัน

(๔) ผู้ต้องขังอื่นตามที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้ย้ายเข้าไปคุมขังในเรือนจำความมั่นคงสูงสุด

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคัดย้ายผู้ต้องขังพฤติกรรม” ประกอบด้วย รองอธิบดีซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักทัณฑวิทยา ผู้อำนวยการสำนักทัณฑปฏิบัติ ผู้บัญชาการเรือนจำที่กรมราชทัณฑ์กำหนดเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงสุดหรือเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ผู้อำนวยการกองนิติการ ผู้อำนวยการส่วนจำแนกลักษณะและย้ายผู้ต้องขัง สำนักทัณฑปฏิบัติ หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักทัณฑวิทยา เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการส่วนมาตรการผู้ต้องขัง สำนักทัณฑวิทยา เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักทัณฑวิทยา ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักทัณฑวิทยา อีกหนึ่งคน เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมต้องบันทึกรายงานการประชุมไว้เป็นเอกสารหลักฐาน

ข้อ ๘ การย้ายผู้ต้องขังไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด เรือนจำฝ่ายย้ายต้องส่งข้อมูลรายละเอียดพฤติการณ์ของผู้ต้องขังให้เรือนจำฝ่ายรับย้ายเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการในการคุมขังที่เหมาะสมต่อไป ตามแบบที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ ๙ การย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำความมั่นคงสูง เรือนจำความมั่นคงสูงสุด ไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงสุดอื่น ให้เรือนจำทำหนังสือขออนุญาตกรมราชทัณฑ์เพื่อนำรายชื่อผู้ต้องขังเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ

กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติก่อน แล้วนำรายชื่อผู้ต้องขังนั้นเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยเร็ว

ข้อ ๑๐ ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดวินัย หากต้องย้ายเข้าคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ให้เรือนจำฝ่ายย้ายจะต้องดำเนินการขบวนทางวินัยแก่ผู้ต้องขังกระทำความผิดทุกรายจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้เรือนจำความมั่นคงสูงสุดที่เป็นเรือนจำฝ่ายรับย้ายออกคำสั่งลงโทษ ในกรณี หากเรือนจำฝ่ายรับย้ายยังมี

/ชื่อสงสัย ...

ข้อสงสัยอาจตรวจสอบขยายผลเพื่อเป็นข้อมูลให้เรือ่นจำฝ่ายย้ายดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนการ
คำสั่งลงโทษได้ แต่ถ้การสอบสวนขยายผลของเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดและเรือ่นจำฝ่ายย้ายปรากฏ
ข้อเท็จจริงผู้ต้องขังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องตามที่กล่าวหา ให้เรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดขออนุญาตกรมราชทัณฑ์
ย้ายผู้ต้องขังไปคุมขังยังเรือ่นจำความมั่นคงสูงหรือเรือ่นจำอื่นที่เหมาะสม พร้อมจัดทำรายละเอียดพฤติกรรม
ของผู้ต้องขังส่งให้เรือ่นจำฝ่ายรับย้ายเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการในการควบคุมที่เหมาะสม

ข้อ ๑๑ การคัดย้ายผู้ต้องขังที่อยู่ในการคุมขังของเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุด เข้าคุมขัง ยังแดน
ความมั่นคงสูงสุดภายในเรือ่นจำให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดแห่งนั้น

ข้อ ๑๒ ผู้ต้องขังที่คณะกรรมการ พิจารณาอนุมัติให้ย้ายไปคุมขังในแดนความมั่นคงสูงสุด
จะต้องถูกคุมขังไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ก่อนที่จะพิจารณาย้ายไปยังแดนอื่นๆ ภายในเรือ่นจำ
ความมั่นคงสูงสุดแห่งนั้นหรือย้ายไปยังแดนความมั่นคงสูงสุดของเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดแห่งอื่น

ข้อ ๑๓ ให้เรือ่นจำความมั่นคงสูงสุด ประเมินพฤติการณ์ผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในแดน
ความมั่นคงสูงสุด ตามแบบที่กรมราชทัณฑ์กำหนดทุก ๓ เดือน กรณีผู้ต้องขังที่ถูกแยกการคุมขังให้เรือ่นจำ
ประเมินพฤติการณ์ทุก ๑ เดือน

หากผู้ต้องขังรายใดไม่ผ่านการประเมินพฤติการณ์ หรือมีพฤติการณ์กระทำผิดวินัย
ของเรือ่นจำ หรือมีพฤติการณ์กระด้างกระเดื่องยากต่อการปกครองของเรือ่นจำ หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ทางพฤติการณ์ไปในทางที่ดีขึ้น ให้เรือ่นจำเริ่มกระบวนการใหม่อีกครั้ง

ข้อ ๑๔ การคัดย้ายผู้ต้องขังออกจากแดนความมั่นคงสูงสุด ให้เรือ่นจำความมั่นคงสูงสุด
ประเมินพฤติการณ์ผู้ต้องขังและนำเข้าประชุมคณะกรรมการในชั้นเรือ่นจำ แล้วเสนอผลการพิจารณา
พร้อมรายงานการประเมินพฤติการณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ต้องขังรายใดไม่ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการในชั้นของเรือ่นจำ
ให้ออกจากแดนความมั่นคงสูงสุด ให้ระบุเหตุผลและแจ้งให้ผู้ต้องขังรายนั้นทราบด้วย

ข้อ ๑๖ ผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการให้ออกไปคุมขังนอกแดนความมั่นคง
สูงสุดแล้ว ให้เรือ่นจำเฝ้าระวังและประเมินพฤติการณ์ต่อไปอีกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้ต้องขังถูกคุมขังครบตามกำหนดเวลาและเงื่อนไขในข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๖
หากเรือ่นจำเห็นควรย้ายผู้ต้องขังไปคุมขัง ณ เรือ่นจำแห่งอื่น ให้เรือ่นจำเสนอหนังสือขออนุญาตกรมราชทัณฑ์
เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีการย้ายผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดไปคุมขังยังเรือ่นจำ
แห่งอื่นให้เรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดส่งข้อมูลพฤติการณ์ผู้ต้องขังไปยังเรือ่นจำฝ่ายรับย้ายและให้เรือ่นจำ
ฝ่ายรับย้ายนั้น รายงานพฤติการณ์ของผู้ต้องขังให้กรมราชทัณฑ์ทราบต่อไปอีกอย่างน้อย ๑ ปี โดยให้รายงาน
ทุก ๓ เดือน

ข้อ ๑๙ กรณีผู้ต้องขังที่ถูกหน่วยงานภายนอกระบุว่า เป็น “ผู้ร้ายรายสำคัญ” ให้พิจารณา
คุมขังไว้ที่แดนความมั่นคงสูงสุดหรือในเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดไปจนกว่าจะได้รับการยืนยันจากหน่วยงาน
ภายนอกว่าไม่มีพฤติการณ์เคลื่อนไหวแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการประเมินพฤติการณ์ของ
เรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดให้ย้ายออกมาคุมขังไปไว้ที่แดนอื่นๆ ภายในเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดแห่งนั้น หรือย้าย
ไปยังแดนความมั่นคงสูงสุดของเรือ่นจำความมั่นคงสูงสุดแห่งอื่น

ข้อ ๒๐ ...

ข้อ ๒๐ ให้เรือนจำดำเนินการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในด้านการคุมขังภายในแดนความมั่นคงสูงสุด ดังนี้

(๑) ไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขังออกจากแดนความมั่นคงสูงสุดในทุกกรณี เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

(๒) ไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในแดนความมั่นคงสูงสุด ทุกกรณีเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

(๓) ในแต่ละวันให้หมุนเวียนผู้ต้องขังออกจากห้องคุมขังเพื่อการผ่อนคลายหรือการออกกำลังกาย โดยกำหนดจำนวนและเวลาให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภายในแดนความมั่นคงสูงสุด

(๔) ให้เรือนจำความมั่นคงสูงสุดสุ่มตรวจค้นห้องคุมขังไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๒๑ ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังมีกิจกรรมด้านการนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้ต้องขังอ่านหนังสือธรรมะหรือหนังสือตามหลักคำสอนของแต่ละศาสนาได้

(๒) อนุญาตให้ผู้ต้องขังเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย โดยให้เรือนจำความมั่นคงสูง เป็นผู้กำหนดประเภทของกีฬาตามความเหมาะสม

(๓) อนุญาตให้มีการเปิดเสียงตามสาย เช่น ธรรมะ หรือหลักคำสอนของแต่ละศาสนาเพื่อผ่อนคลายความเครียดให้ผู้ต้องขัง โดยให้เรือนจำความมั่นคงสูงสุดเป็นผู้กำหนดประเภทและเวลาที่เหมาะสม

ข้อ ๒๒ ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังพึงได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อของบุคคลภายนอก ดังนี้

(๑) การได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อจากบุคคลภายนอกให้เป็นไปตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

(๒) กรณีการเยี่ยมผ่านระบบวิดีโอทัศน์ให้เยี่ยมได้สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๒๐ นาที

(๓) ให้ญาติแจ้งความประสงค์ขอเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านระบบการจองล่วงหน้า กรณีที่ญาติไม่ได้แจ้งล่วงหน้าให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาเป็นกรณีไป

(๔) การเยี่ยมผู้ต้องขังให้ญาตินำบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารทางราชการอื่นที่แสดงตัวตนมาประกอบการเยี่ยมทุกครั้ง กรณีผู้ต้องขังต่างชาติให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาเป็นกรณีไป

(๕) ให้เรือนจำจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนรายชื่อญาติ เพื่อสิทธิในการเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านจอภาพจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน โดยการตรวจสอบประวัติของญาติกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

สำหรับรายชื่ออื่นที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้จะไม่อนุญาตให้เข้าเยี่ยมทุกกรณี เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

(๖) ไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขังรับของเยี่ยมหรือพัสดุจากญาติหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกรมราชทัณฑ์

ข้อ ๒๓ ให้เรือนจำดำเนินการจัดเลี้ยงอาหารผู้ต้องขังและการสุขาภิบาล ดังนี้

(๑) ให้ผู้ต้องขังรับประทานอาหารเฉพาะที่เรือนจำจัดให้เท่านั้น โดยให้เรือนจำจัดอาหารให้ผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับสภาพการคุมขังและได้รับความเป็นธรรม โดยเสมอภาคกัน

/ (๒) - ให้เรือนจำ ...

(๒) ให้เรือนจำจัดเวรผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงสุด ทำงานสุขาภิบาลหรือทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง โดยหมุนเวียนผู้ต้องขังแบ่งความรับผิดชอบกันในแต่ละห้องและกำหนดหน้าที่ของผู้ต้องขังให้ชัดเจน

(๓) กรณีผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงสุดที่ทำหน้าที่ซักกรีดหรือขนส่งอาหารระหว่างอาคารคุมขังและที่ทำการแดน ให้เรือนจำคัดเลือกอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมขณะถูกคุมขังเป็นสำคัญ

สำหรับการทำความสะอาดหรืองานอื่นๆ บริเวณรอบนอกของอาคารแดนความมั่นคงสูงสุดให้เรือนจำจัดผู้ต้องขังจากภายนอกแดนความมั่นคงสูงสุดมาดำเนินการได้ โดยให้พิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังที่ไว้วางใจได้และได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

ข้อ ๒๔ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พันตำรวจเอก

(ณรัชต์ เศวตนันทน์)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์